HET ROZEKRUIS

MAANDBLAD, GEWIJD AAN ESOTERISCH CHRISTENDOM

UITGAVE VAN HET ROZEKRUISERSGENOOTSCHAP, NEDERLANDSCHE AFDEELING

HOOFDVERTEGENWOORDIGING: OVERTOOM 534, AMSTERDAM

COMMISSIE VAN REDACTIE, SECRETARIAAT: KLEVERLAAN 90, HAARLEM — GIRO No. 135460

ADMINISTRATIE-ADRES: KWEEKTUINSTRAAT 18, HAARLEM

VERSCHIJNT DEN 15DEN VAN IEDERE MAAND

NATUURGEESTEN.

Wie onzer herinnert zich niet den tijd in zijn jeugd, dat de geheele wereld er anders voor hem uit zag, dan tegenwoordig? Alles, wat hij in die periode tegenkwam, had leven en beteekenis, ja, scheen in zijn oogen wel het gewichtigst, wat er was. Het is de tijd, waarin de ziel zich één voelt met al het geschapene. Heel gevoelige kinderen zijn zich in dat deel hunner jeugd soms bewust van levende dingen in de lucht, die zij wel is waar geen naam kunnen geven, maar wier aanwezigheid zij duidelijk gevoelen. Anderen zien zelfs zulke wezens en komen vaak bij vader en moeder aan met verhalen over onzichtbare vriendjes, waarvan zij zelfs de namen zeggen en met wie zij spelen, zooals zij dat met gewone vriendjes doen. Maar de „wijze" vader en moeder lachen wat om die „fantasie" en straffen het kind meermalen, omdat het jokt of vader en moeder blameert, doordat andere wijze menschen zullen denken, dat hun spruit niet „bij" is.

Het is eigenaardig, dat het geloof aan zulke onzichtbare wezens niet alleen sterk is onder de jongere kinderen, maar ook onder de jongere volkeren, d.w. z. onder die rassen, welke nog niet zoover geëvolueerd zijn als de westerlingen. Max Heindel vertelt ons, dat die lagere volken nog niet zoo diep in de stof zitten als het westersche ras en daardoor meer contact hebben met de onzichtbare werelden. Zij hebben heel veel met het kind van den witten broeder gemeen.

Onwillekeurig zal men zich afvragen: „Als die andere volken nog niet zoo diep in de stof zijn afgedaald en de kinderen nog niet zoo verhard zijn in het dichte stoffelijke lichaam, is het dan wel zoo heel onzinnig, dat die twee groepen van schepselen dingen zien, die aan onze oogen ontgaan? Zou het misschien toch mogelijk zijn, dat er zooiets als kabouters bestaan? Maar waarom is er dan nooit een volwassene, die met zulke wezens heeft kennis gemaakt?"

De bestudeerders van het occultisme weten, dat er wel degelijk volwassenen onder de westerlingen zijn, die zulke schepselen hebben waargenomen. Hun vermogens, verkregen door een leven van dienst en zelfopoffering, hebben hen in staat gesteld, andere werelden te betreden, dan die, zichtbaar voor gewone stervelingen. Toch behoeft men slechts een kleine uitbreiding van bewustzijn en geestelijk gezicht te bezitten, om kennis te maken met wat men gewoonlijk natuurgeesten noemt. Bij een regelmatige ontwikkeling van het innerlijk leven is het de etherische sfeer der stoffelijke wereld, die zich het eerst voor ons gezicht opent. Voor den aspirant is dat een wonderlijke gewaarwording, want die wereld is bevolkt met een schare van wezens, waarvan hij waarschijnlijk vroeger wel heeft hooren spreken, maar die gewoonlijk tot het rijk der sprookjes zijn gerekend. Ieder van die soorten wezens leeft en heeft haar arbeidsveld in de ether en bij nadere kennismaking leert de aspirant, dat er ook nog verschil bestaat in de dichtheid hunner lichamen en dat dit weer oorzaak is van een onderscheid in de verschillende werkzaamheden, die zij hebben te verrichten. Ieder heeft zijn bepaalde taak in die soort etherische stof, waaruit zijn lichaam is samengesteld.

In dit artikel willen wij voornamelijk de aandacht vestigen op de natuurgeesten, welke de ether bewonen en waar er vier soorten van ethers zijn, daar begrijpen we, dat er ook vier soorten van natuurgeesten zijn, die in die ethers leven.

De laagste der vier ethers, de scheikundige, heeft uit den aard harer samenstelling het meest met de aarde te maken en de bewoners daarvan zijn dan ook onder de occultisten bekend onder den naam van aardgeesten of Gnomes. In hun gestalte hebben zij veel weg van den mensch, zijn veel kleiner evenwel en hebben een groot hoofd met grooten mond. Zij zijn de krachten, die door hoogere intelligenties worden gebruikt, om in de aarde bepaalde scheikundige processen te doen plaats vinden.
Zij ook helpen aan den opbouw der planten en het kleuren er van. De lente vooral is voor deze schepselen een tijd van groote activiteit, die tot het begin van den zomer duurt. Shakespeare heeft in zijn tooneelstuk „Midzomernachtdroom" een acte, waarin in den nacht van den 21sten Juni de aardgeesten samenkomen. Hun werk in en op de aarde is volbracht en vol vreugde geven zij zich over aan den dans en zwieren vroolijk rond. Dat tooneel berust geheel op waarheid, want werkelijk heerscht er in dien tijd onder de Gnomes en andere natuurgeesten groote vreugde over het feit, dat alles op aarde weer groeit en bloeit en straks vruchten voort zal brengen. De aardgeesten kunnen honderden jaren leven en verdwijnen dan. Zooals gezegd, bestaat hun lichaam uit scheikundige ether, die de meest dichte en donkere is en het meest met de aarde verwant en wanneer zij met vuur in aanraking komen, kan dat lichaam daardoor vernietigd worden. Wij kunnen hieruit opmaken, dat er b.v. bij vulkanische uitbarstingen heel wat aardgeesten den dood vinden.

Zoogoed als de scheikundige ether heeft ook de levensether haar bewoners. Wij hooren over deze wezens in allerlei sprookjes gewagen onder den naam van Undines. Hun domein is het water, dat natuurlijk ook met levensether doordrongen is; daarom noemt men hen gewoonlijk watergeesten. Hun lichaam is niet zoo dicht als dat van de aardgeesten en over het algemeen hebben zij een veel langer leven, gewoonlijk worden zij eenige duizenden jaren oud. Ook deze wezens hebben hun taak, die uit den aard der zaak samenhangt met alles, wat tot het water behoort. Juist als de aardgeesten staan zij onder de leiding van hoogere krachten, die hen als werklieden gebruiken.

De lichtether verschaft een lichaam aan een ander soort natuurgeesten, die bekend staan als de Sylphiden of luchtgeesten. Oude sprookjesschrijvers verhalen van stormen en teekenen die af als een leger van luchtgeesten, dat in razende vaart door de lucht en langs de aarde vliegt. Scheren zij daarbij langs de oppervlakte van het water, dan brengt dat de watergeesten tot groote werkzaamheid en zelfs ontstaat er dan een soort van strijd tusschen de twee legers. Horden van beide soorten natuurgeesten zwermen aan, om deel te nemen aan het gevecht. De sylphiden ook weer kunnen duizenden jaren oud worden.

De fijnste ether, de weerspiegelende, is ook door natuurgeesten bewoond en we begrijpen, dat het deze ether moet zijn, die woning biedt aan de vuurgeesten of Salamanders. Duizenden jaren kunnen deze wezens leven. Ze hebben tot taak, de verbrandingsprocessen tot stand te brengen. Overal, waar de gelegenheid gunstig is, werken ze, zoowel in het voor- als het nadeel der menschen. Met de watergeesten zijn ze niet bepaald bevriend en het sissen van het water op het vuur getuigt wel van de onderlinge verhouding.

Voor hen, die het voorrecht hebben, in de ether te kunnen zien, levert een groote brand een interessant schouwspel op, daar dan de activiteit der natuurgeesten heel groot is. Vuur-, lucht- en watergeesten trachten ieder op hun eigen manier te werken; de twee eerstgenoemden spannen samen, maar de mensch brengt er water bij en de bewoners daarvan vallen op de twee vijandelijke legers aan.

In dit artikel zijn slechts enkele punten omtrent het interessante rijk der natuurgeesten naar voren gebracht; voor den occulten onderzoeker evenwel is het een wonderland, vol sprookjesachtige mogelijkheden.

Vaak vragen studenten, op welke trap van ontwikkeling de natuurgeesten zich eigenlijk bevinden. Wij begrijpen wel, dat zij ver beneden den mensch staan. Heel wat activiteit zullen zij moeten toonen en een massa ondervinding op-

doen, voor zij ons geestelijk zullen kunnen benaderen.

OPVOEDKUNDE.

Zooals het menschelijk lichaam voor de geboorte de gansche reeks van vormen doorloopt van eicel tot den rechtopgaanden gewervelden mensch, zooals de gansche weg der evolutie zich afteekent in de ontwikkeling van het lichaam, zóó herhaalt zich elke phase der geestelijke evolutie in het groeiende kind. Wanneer de vloed opkomt, rolt elke aankomende golf iets verder over het vlakke strand dan de vorige. Een golf verheft zich, rolt over het terug-loopende water, over het vochtige strand, en rooft daarna een smalle strook van het warme, droge zand. En elke golf brengt het water nader tot de vloedlijn.

„O, zee, waarin mijn ziel zichzelf weerspiegeld ziet….."

Elke nieuwe incarnatie van de ziel is als een aanrollende golf van den vloed. Wij doorleven de oude phasen en mogen daarna voortbouwen op gelegde fundamenten. Het verschil in ontwikkelings-hoogtepunt van opeenvolgende incarnaties is de geestelijke winst, de groei van de ziel.

Als wij de ontwikkelingsgang der gedachten eens nagaan in het beste boek der menschelijke cultuur, in den Bijbel, kunnen wij gemakkelijk een parallel trekken.

Het kind in de dagen van onschuld en volkomen vertrouwen leeft als in het Paradijs.

Dan komt er een tijd van alles-kunnen, van „opscheppen", van overwinning op alle vijanden: Lamech, die het eerste lied zong voor Ada en Zilla, een lied over eigen moed en kracht.

Begint zich het rechtsgevoel te ontwikkelen, dan hoort de opvoeder al spoedig: „Hij heeft het mij óók gedaan". Dit is de oude wet van oog om oog en tand om tand. Dit is de periode in het jongensleven van de vechtpartijen en de wraak. (Hoeveel ouderen bevinden zich nog in deze phase?) Het tijdperk van de Richteren komt. De oude wet van „oog om oog" begint wat op den achtergrond te geraken, doch de wraak blijft bestaan. Het tweede „oog" wordt slechts vervangen door een zekere vergelding, waarover door anderen kan worden beslist.

Dit is de inleiding tot den tijd der Koningen, den tijd van „recht". Want wat staan onze jongens op hun rechten! Veel meer dan op hun plichten. (Hoeveel ouderen bevinden zich nog in deze phase?)

Dan komt de laatste periode: niet meer het recht, doch de Liefde. De periode van den liefhebbenden Christus. Bevinden U en ik ons al in deze phase? Groeien wij in liefde voor alles en ieder, in opoffering en trouw? Bouwen wij al voort op de oude fundamenten?

* * *

Wanneer wij om ons heen zien in de wereld, ontdekken wij overal menschen op verschillende trappen van geestelijke ontwikkeling, Lamech-typen, oog-om-oog-typen, Richteren-typen, Wettische Koningen-typen, ook zoekende Verbannings-typen, zwevende tusschen de Wet en Christus.

Ook onder onze jongens. En onder hen natuurlijk meest het lagere type.

Ons voorrecht is het, de kinderen te leiden van periode tot periode. Er zijn menschen, die zich verbazen, als de zonen of dochteren niet in hun jeugd onmiddellijk de idealen en beginselen der ouders navolgen. Dat zijn de ongeduldigen, die hun tijd niet kunnen afwachten. „Die gelooven, haasten niet". Het kind *moet* door de verschillende ontwikkelingsperioden. Natuurlijk zal het eene persoontje langer in één phase blijven dan het andere. Maar — er zijn toch personen, die als eindpunt van hun incarnatie niet hooger komen dan Lamech! Dat ligt niet in *uw* hand, evenmin als in de mijne. Iemand in mijn omgeving heeft een zoon, die altijd in de weer is met allerlei wapenen, die soldaatje speelt, die met pijl-en-boog op de „kattenjacht" wil gaan. Pa en Moe zijn groote pacifisten en nog vegetariërs ook.

Maar ze zijn er gerust op, dat het zoontje wel uit deze periode in de volgende zal groeien. Ze zijn blijde, dat zij hem mogen leiden „langs lijnen van geleidelijkheid" tot het hoogste ideaal: de Christus, die Zichzelven gaf voor anderen, Die was de Universeele Liefde.

Moge dat het hooge doel zijn van alle opvoeders, ook al weten zij, dat het ideaal in dit leven misschien niet het hoogste punt zal bereiken.

KRONIEK APRIL 1928.

DE KONING AAN HET KRUIS.

„De Amsterdammer" leert ons deze maand het volgende:

„Maar wat is het Christendom in zijn wezen als in zijn bedoeling? Laat ons het met een paar woorden zeggen: Het Christendom is de eenige ware, de volstrekt algemeene en de absoluut noodzakelijke godsdienst.

Allen mogen het hooren —
Allen moeten het weten.

Er is geen andere Naam onder den hemel tot zaligheid dan den Naam van Jezus!"

Nu weet U zeker wel wat het Christendom inhoudt. Want het blad acht het niet noodig hier verder nog wat over te zeggen.

Inderdaad, „een paar woorden". Maar hoe leeg en onbeduidend!

„Christian-Science, Spiritisme, Theosofie, de Orde van de Ster in het Oosten zijn liefhebberijen van een zekere groep menschen, meest intellectueelen, die aan deze moderne religie „doen", zegt het blad verder. De Rozekruisers staan er niet bij genoemd, maar hooren er stellig ook bij, want ook deze „doen" aan intellectualisme.

Nu behoeven we ons daar niet voor te schamen, lijkt me toe n.l. dat we ook intellectueelen zijn en dus ons verstand een woordje mee laten spreken — want was het niet Christus Die zeide „Gij zult liefhebben den Heere, uwen God, met geheel uw hart en met geheel uwe ziel en met geheel *uw verstand*"?

Als onze Meester, de Christus, dit zoo duidelijk zegt, lijkt het me toch noodzakelijk om wel degelijk ons verstand te gebruiken inzake religie, en voor ik het vergeet Mijnheer, Spiritisme heeft niets te maken met religie. Ook zegt Christus niet: gebruik alleen uw verstand, maar ook uw hart. Niet een klein stukje, maar zelfs uw geheele hart, àl uw liefde dus, èn uw heele ziel.

De heele mensch dus op het altaar der dienst. Hoe zal onze Koning wederom dezer dagen aan het kruis genageld worden. Ik ril al, als ik denk aan al die Paaschpreeken, die we weer zullen moeten verstouwen. Aan alle Paaschpreeken bedoel ik, waarin God gediend is zóó zonder het geheele verstand. Maar enfin, een mensch went aan alles. Er heeft dezer dagen nog een koning onze aandacht getrokken, n.l. Z.M. Aman Oellah, die aanschouwelijk onderwijs kreeg in het oorlog-voeren. Zoo natuurgetrouw mogelijk. Er is niemand gesneuveld — dat niet, hoor — dat komt straks, als de koning weer thuis is, da's nu te gevaarlijk. De koning heeft ook in een tank gezeten, eerst op een afstand heeft hij de zaak in de gaten gehouden in een auto, maar later is hij er zelfs in gaan zitten. Ook zijn er aardige bijzonderheden bekend over 's konings tocht per duikboot,o.a. hoe hij twee torpedo's afvuurde en toen ze allebei doel hadden getroffen (zoo'n koning toch, hè) vereerde de commandant den koning met het onderscheidingsteeken van scherpschutter.

Zoo U ziet, dient deze koning ook met zijn geheele hart en zijn geheele hart.... den oorlog. Ik heb me eerst getroost met de gedachte, dat deze koning in Afghanistan thuis hoort, maar vergat een moment, dat al dit fraais plaats had in en bij Londen en Londen ligt angstwekkend dicht bij. Zou het niet mogelijk zijn dat we onze zendelingen uit Afghanistan of daaromtrent terugriepen en naar Londen zonden? Wij hier in Holland doen gelukkig zoo gek niet meer. Wij hebben de schutterij afgeschaft. Ook van occult standpunt bezien, zou het lang niet zoo mal zijn om onze zendelingen terug te roepen.

Maar daar later eens over.

Wie onzer vrienden wil eens met den koning van Afhganistan naar Chili reizen. 't Zou natuurlijk een van onze vermogende vrienden moeten zijn. 't Komt me voor, dat daar nog zoo het een en ander voor deze koning te leeren valt Vooral op het gebied van tanks en andere moordmachines. En hoe wel zou 's konings volk hier bij varen, indien koning hier iets leerde n.l.

In het jaar 1900 — we tellen nu 1928 — zouden n.l. Chili en Argentinië eens oorlog gaan voeren Hoe dat zoo kwam, weet ik niet, ik denk dat beiden landen een Aman Oellah aan de regeering hadden.

Door den wil der beide volken, die God wilden dienen met hun geheele hart en ook met hun geheele verstand werd besloten, om geen oorlog meer te voeren, ja nooit meer oorlog te

voeren en men praatte daar niet zoo heel lang over; als men van goeden wil is gaat men tot daden over, en het oorlogs tuig werd daar letterlijk omgesmeed en op de grens van Chili en Argentinië staat nu reeds sedert 28 jaren een Christusbeeld, gegoten van kanonnen. Op het voetstuk staat te lezen:

„De bergen zelf zullen tot stof uiteen vallen, vóór de volkeren van Chili en Argentinië zullen vergeten de plechtige overeenkomst, die zij sloten aan de voeten van den Christus. Hij is onze Vrede, die beide volkeren gemaakt heeft.

Ter wille van het volk van Afghanistan, vermogende Dames of Heeren, o! reis met den koning naar Chili en toon hem dat. Misschien wordt hij ontroerd. Misschien is hij in staat te knielen voor dezen Koning, Die Zijn Leven gaf, Die Zich aan het kruis liet nagelen, ook voor het arme volk van Afghanistan.

CHRISTENDOM EN ASTROLOGIE.

ZIJT GIJ ONDER EEN GELUKKIG GESTERNTE GEBOREN? (I)

Hebt ge wel eens door een kaleidoskoop gekeken naar de figuren, die door de verschillend gekleurde stukjes glas gevormd worden en opgemerkt, hoe de geringste beweging van het instrument het patroon verandert? Zeker zijt ge dan ook tot de conclusie gekomen, dat het onmogelijk, of ten minste bijna onmogelijk is, een zelfde figuur terug te krijgen, hoe ge ook draait en keert; er is zulk een verscheidenheid van mogelijkheden! Een zelfde ondervinding zult ge opdoen, als ge avond aan avond den hemel aanschouwt; ge zult dan opmerken, dat de planeten onderling van plaats veranderen en inderdaad is er znlk een verscheidenheid van onderlinge standen, dat het onmogelijk is om gedurende zesentwintig duizend jaar eenzelfden stand weer terug te vinden. Zoo is er dus, om zoo te zeggen, in de planetaire kaleidoscoop een oneindigheid van figuren. Wanneer wij bedenken, dat er voortdurend menschelijke wezens het aardsch tooneel betreden en dat op ieder wezen bij zijn eersten adem de planetaire figuur, zooals die op dat oogenblik aan den hemel staat, wordt ingedrukt, dan kan het niet anders, of alle stervelingen moeten van elkander verschillen. Wij behoeven aan den sterreninvloed niet te twijfelen, als we bedenken, dat door een kleine machine draadlooze golven van verschillende lengte en sterkte worden uitgezonden, die op duizenden mijlen afstand van haar bron kunnen worden waargenomen. Zoo doen de trillingen der planeten zich even zeker als gemakkelijk millioenen mijlen ver gevoelen. Wij weten, dat het van den hoek, waaronder de zonnestraal de aarde bereikt, afhangt, of het zomer of winter is. Wij kennen ook den invloed van de maan op het water en weten bij ondervinding, dat wij ons veel opgewekter gevoelen bij een droge zuivere atmosfeer, dan wanneer het mistig en donker is. En het zijn de planeten, die deze atmosferische toestanden veroorzaken.

Wanneer wij van tijd tot tijd deze planetaire kaleidoscoop beschouwen, dan zien we aan den hemel verschillende configuraties, die gelukkig of ongelukkig worden genoemd, al naar mate zij alleen gevormd worden door zoogenaamde goede planeten, zooals Venus, Jupiter en de Zon, of door planeten, die zoogezegd kwaad zijn, zooals Saturnus, Mars of Uranus. Toen de schrijver dezen avond naar den hemel zag, stonden Jupiter en Venus in zeer nauwe conjunctie dicht bij den middenhemel en het is een uitgemaakte zaak, dat zij, die onder dezen stand geboren worden, in zulke goede condities verkeeren, dat zij als uiterst gelukkig worden beschouwd. Ook zijn er tijden, dat Mars en Saturnus in het Zenith staan en de zielen, die dan geboren worden, hebben veel te lijden.

Maar waarom moet de een lijden en de ander gelukkig zijn? Waarom schenken de sterren voorspoed aan den een en tegenspoed aan den ander? En waar blijft zoodoende de prikkel tot individueel streven? Als er één onveranderlijke natuurwet bestaat, dan is het zeker wel de wet van oorzaak en gevolg. Iedere oorzaak moet haar evenredig gevolg hebben en omgekeerd hebben alle gevolgen ook weer hun oorzaken. Wanneer dit verder een universeele wet is, dan moet die zoowel van toepassing zijn op de toestanden bij de geboorte als op die in het latere leven. Redeneeren we langs deze lijn verder, dan rijst de vraag: „Als onze geboorte onder een gelukkig of ongelukkig gesternte het gevolg is van de eene of andere vroegere oorzaak, welke mag die dan zijn en waar en hoe ontstond die?" Daarop kan slechts één

antwoord gegeven worden n.l., dat wij die oorzaken hebben te zoeken in ons vroeger bestaan, terwijl wij de meer of mindere gelukkige gevolgen er van in dit leven ondervinden. Zoo vereischt geloof in de Astrologie vanzelf zoowel geloof in een vorig als in een toekomstig bestaan, want zooals wij nu in onze horoscoop de gevolgen oogsten van ons vorig leven, leggen wij ook door onze daden van heden de grondslagen voor een nieuwe horoscoop, die alleen in een later leven kan worden uitgewerkt.

Wordt vervolgd.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

VRAAG: Wat verstaan de Rozekruisers onder intuïtie?

ANTWOORD: De mensch is een samengesteld wezen, bestaande uit een sterfeljk en een onsterfelijk deel. Het sterfelijk deel is de persoonlijkheid, bestaande uit het grofstoffelijk, het levens-, het begeertelichaam en het verstand. Het onsterfelijk deel is bekend als het Ego, samengesteld uit den menschelijken geest en den goddelijken geest.

De persoonlijkheid is het middel voor het Ego, om ondervinding op te doen. Bij iedere herbelichaming wordt de persoonlijkheid vernieuwd, maar het Ego is de eeuwigdurende, Goddelijke vonk. Na iedere belichaming wordt de ondervinding, door de persoonlijkheid verkregen, aan het Ego toegevoegd. Zoo is dat Ego in den loop der eeuwen zeer rijk aan kennis, wijsheid en inzicht geworden.

Nu kan het in ons leven gebeuren, dat de persoonlijkheid een bepaalde ondervinding meemaakt, waaromtrent het Ego reeds een schat van wijsheid bezit. Het weet dan soms op de een of andere wijze de persoonlijkheid te beïnvloeden, om haar te waarschuwen of te helpen. De mensch krijgt dan innerlijk het gevoel, of beter: de overtuiging, dat dit of dat al dan niet gebeuren moet of dat hij voor iemand moet oppassen. Een staaltje er van is bv., als wij iemand voor het eerst in de stof ontmoeten. Het gebeurt dan wel, dat wij innerlijk een grooten afkeer van hem krijgen. Vaak is dat een teeken, dat zoo iemand een oude vijand van ons is.

Het Ego weet dat en geeft de persoonlijkheid een wenk, om voorzichtig te zijn.

HET ROZEKRUISERS-GEBED.

Wij vragen U, o God, niet meerder licht, doch geef ons oogen om te zien, wat Gij ons geeft.

Geen zoeter zangen vragen wij U, maar geef ons ooren, Heer, om te hooren de melodieën, die om ons zijn.

Wij willen niet vragen om grooter kracht; leer ons slechts, o Heer, de krachten te gebruiken, die wij van U ontvingen.

Niet meerder liefde vragen wij. Leer ons de wrevel te doen verkeeren in blijheid.

Wij bidden U niet om grooter vreugde, doch leer Gij ons, Heer, aan anderen te geven, al wat wij bezitten aan vreugde, vriendelijkheid en levensmoed.

Wij vragen U geen andere giften, o God; leer ons slechts te zien, hoe de kostbare gaven te gebruiken, die Gij ons reeds gegeven hebt.

Geef ons vrees om te heerschen, de vreugde van het weten; geef ons vrienden te zijn, zooals wij wenschen.

Leer Gij ons te spreken van de waarheid, die wij kennen.

Geef ons, o Heer, dat wij het zuivere liefhebben, het goede te zoeken en op te heffen met al onze krachten.

Doe Gij alle zielen in harmonie wonen, in het licht van Uwe volmaakte Vrijheid.

VOEDINGSLEER. (V)

ONS VERTERINGS-APPARAAT.

In een vorig nummer van ons blad schreef ik in antwoord op een aan mij gedane vraag, dat ik binnenkort een verhandeling wilde schrijven over het menschelijk verteringsapparaat en deze belofte wil ik dan nu ook inlossen, waarbij ik tevens zoo nu en dan op het stofwisselingsproces zal moeten ingaan. Het is evenwel niet mijn bedoeling een uitgebreide les in anatomie te geven, zoodat ik mij uitsluitend zal wijden aan een beschrijving van de meest noodzakelijke onderdeelen en werkingen van ons stelsel, welke voor ons van het meeste belang zijn, te kennen.

Zooals ik reeds vroeger opmerkte, speelt het spijsverteringsproces zich niet alleen af in de maag, doch werkt hieraan het geheele darmstelsel mede. Onder darmstelsel moeten wij dan verstaan: mond- en keelholte, slokdarm, maag, dunne darm, lever, alvleeschklier en dikke darm. In de mondholte wordt het voedsel opgenomen en door de zich daarin bevindende tanden en kiezen fijngemalen. Het voedsel wordt daar door het kauwen vermengd met het speeksel, afgescheiden door de oorspeekselklieren, welke zich bevinden aan den binnenkant van de wang, de onderkaakspeekselklieren, welke voor in den mond liggen onder den tong, tusschen tong en onderkaak. Van elk dezer klieren bezitten wij er twee. Deze klieren scheiden het speeksel uit het bloed af. In den mond bevinden zich bovendien nog een groot aantal slijmklieren, welke het mondslijm voortbrengen, dat zich met het speeksel vermengt. Het speeksel zelf dient tot het omzetten van onoplosbare meelstoffen in suikersoorten, welke suiker, omdat zij wel oplosbaar is, door het bloed kan worden opgenomen.

Het speeksel zelf is een vrijwel kleurlooze, eenigszins troebele vloeistof, die alkalisch reageert, d.w.z.: dat het rood lakmoespapier blauw kleurt. Door het vermengen

met het speeksel wordt de spijsbal vochtig, waardoor hij gemakkelijker kan worden doorgeslikt. Voor de omzetting in suiker bevat het speeksel twee fermenten of giststoffen, n.l. het ptyaline en de maltase. Door de ptyaline wordt het zetmeel veranderd in maltose en de maltase verandert de maltose weer in druivensuiker. Wanneer nu de spijsbal door het slikken in den slokdarm is aangeland, begint deze zich telkens boven den spijsbal samen te trekken, waardoor de spijsbal naar beneden wordt gedrukt en tenslotte in den maag aankomt. Deze bewegingen der slokdarm noemt men peristaltische bewegingen. De maag is een peervormige zak, die in de buikholte ligt, links boven vlak tegen het middenrif aan. De maagwand is ongeveer 2 à 3 cM. dik en is eigenlijk niets anders dan een stevige laag van spieren en dik slijmvlies en in dit slijmvlies, in deze binnenwand bekleeding der maag, bevinden zich de maagsapklieren ook wel lebklieren genoemd. Doordat de spieren der maag zich geregeld samentrekken komt de spijsbal of brij in in aanraking met het slijmvlies der maag en wordt zoo vermengd met het maagsap. Het maagsap is in staat allerlei eiwitstoffen, zooals b.v. kaas of vleesch, op te lossen; het is een waterachtige zuurreageerende vloeistof d.w.z. het kleurt blauw lakmoespapier rood. Het bevat twee fermenten, n.l. de pepsine en de leb en bovendien ongeveer 0,2% vrij zoutzuur. Dit zoutzuur is echter niet direct bij het aankomen van den spijsbal in den maag aanwezig, doch vormt zich eerst langzamerhand. De pepsine kan eiwit dat in een zuuroplossing gestold is weer tot een vloeistof maken en deze vloeistof noemt men pepton. De pepsinewerking wordt door alcohol vernietigd. De leb is ervoor om het eiwit van de melk te doen stollen. Daarom moet men melk altijd drinken bij kleine slokjes tegelijk, want dan vormen zich kleine bolletjes caseïne, die gemakkelijk verteerd worden, terwijl bij het drinken van een groote hoeveelheid melk ineens, de kaasstof (caseïne) tot één groote bal stolt, waar de pepsine niet voldoende in doordringen kan en waardoor de vertering langen tijd wordt opgehouden. Het zoutzuur maakt dat het eiwit sterk zwelt, zoodat de pepsine er gemakkelijk in doordringen kan.

Nu komen wij zoo langzamerhand aan het belangrijkste deel van het darmkanaal, de dunne darm. Hier wordt namelijk het grootste deel der spijsbrij vloeibaar gemaakt en ook wordt hier een zeer groot deel van de vloeibaar geworden voedseldeelen, door het lichaam opgenomen. De dunne darm is, tenminste bij een volwassen mensch, ongeveer 6 Meter lang, 3 cM. in doorsnee en wordt verdeeld in twaalfvingerige darm, nuchtere darm, en kronkeldarm. In de dunne darm wordt de spijsbrij vermengd met het darmsap, het alvleeschsap en de gal. Het darmsap dient tot verdere oplossing van eiwit- en meelstoffen. Het alvleeschsap dat afgescheiden wordt door den alvleeschklier (deze klier ligt aan den achterkant van de maag), heeft zeer groote verteringskracht en het kan dan ook zetmeelstoffen, eiwitten en vetten oplossen. De lever, rechts boven in de buikholte liggend, is de bereider der gal. Deze vloeistof wordt gewoonlijk tijdelijk bewaard in de galblaas, een blaasje, dat tegen den lever aanligt. De gal die vooral bestanddeelen bevat die uit het lichaam moeten verwijderd worden, speelt ook een groote rol bij het verteren der vetten en prikkelt bovendien de darmwand, waardoor deze zich geregeld sterk samentrekt en gaat verder al te sterke rotting van den spijsbrij tegen. De vloeibare spijsbrij wordt door de poreuse darmwand heen in het bloed opgenomen. Het darmsap reageert alkalisch en bevat maltase wat dient om maltose te veranderen in glucose en ook nog bevat het een ferment, dat dient tot spitsing van eiwitten. Het alvleeschsap reageert sterk alkalisch en bevat de ptyaline, trypsine en de steapsine. Zie voor ptyaline, wat hiervoor over het speeksel is gezegd; de trypsine maakt, dat uit het eiwit pepton ontstaat en de steapsine splitst de vetten in glycerine en vetzuren. De gal, die zeer bitter is en er groenachtig uitziet, bestaat uit de galzuren en uit natrium en zoo worden de verschillende zouten gevormd.

Daar de gal een hoog soda-gehalte heeft, worden hierdoor de maagzuren geneutraliseerd. De galzuren lossen de vetzuren op, welke ontstaan zijn door splitsing van de vetten in vetzuren en glycerine, wat veroorzaakt werd door de steapsine uit het alvleeschsap.

Het nu nog overgebleven gedeelte der spijsbrij wordt dan overgebracht naar den dikken darm; deze is ongeveer 130 cM. lang en 7 cM. wijd. Deze wordt verdeeld in 3 stukken, te weten: de blinde darm, de karteldarm en de endeldarm. De blinde darm ligt rechts onder in de buikholte, is ongeveer 5 cM. lang en eronder aan hangt het zoogenaamde wormvormig aanhangsel, wat tegenwoordig zooveel door operatie wordt verwijderd. De wand van den dikken darm is buitengewoon rekbaar en bezit vele uituitbuigingen.

Deze darm maakt, evenals de slokdarm, peristaltische bewegingen. Deze darmwand is van binnen bekleed met een slijmvlies, waarin zich de bloedvaten bevinden, welke de vloeibare stoffen uit de spijsbrij opnemen.

In den dikken darm worden ook nog wel eenige voedseldeelen opgelost; dit geschiedt echter niet door eenige vloeistof, doch door de daar aanwezige rottingsbacteriën. Door deze rottingsbacteriën worden zoowel eiwitten, meelstoffen als vetten oplosbaar gemaakt.

Het laatste gedeelte van ons darmstelsel, de endeldarm, dient uitsluitend tot verwijdering der onverteerbare stoffen uit ons stelsel.

DE NIEUWE WERELDGODSDIENST (V).

EEN ORTHODOXE LEERSTELLING MET VERSTREKKNDE GEVOLGEN.

(Vervolg.)

We dienen nu, om onze houding ten opzichte van deze orthodoxe leerstellingen te kunnen bepalen, na te gaan, wat de leer der Rozekruisers ons zegt over de volgende punten.

1. Wordt ieder menschenkind in zonde ontvangen en geboren, niet in staat tot het doen van eenig goed?

2. Bestaat er een eeuwige verdoemenis?
3. Het Godsbegrip
4. Het Paradijsverhaal.
5. De Christusbeschouwing.
6. Het reinigende bloed van den Christus.
7. De uitverkiezing.
8. Is de Bijbel Gods Woord?
9. De Kerk.

Elk dezer punten zullen wij trachten te behandelen, waarbij klaarlijk aan den dag zal treden, dat in het orthodoxe christendom waarheid en verdichtsel is ineengestrengeld tot een onontwarbaren knoop. Om de eerste vraag te kunnen beantwoorden, moeten wij al dadelijk, om sceptici een logische verklaring te geven, het feit van „Reïncarnatie" onder Uwe aandacht brengen.

Het is inderdaad een feit, dat de mensch in een reeks van opeenvolgende bestaanstoestanden op de aarde terugkomt, teneinde voortdurend die lessen te leeren, die noodig zijn om te beantwoorden aan het Goddelijk Plan. van Maagdelijken geest door Involutie en Evolutie voort te schrijden, naar een staat van Goddelijk bewustzijn. Ieder leven is een schooldag, met een bepaalde taak ons op de schouders gelegd. En, waar we denkende, deels zelf handelende wezens zijn, die door ondervinding moeten leeren, is het begrijpelijk, dat tijdens ieder leven veel fouten worden gemaakt. Elk menschenkind, krijgt logischerwijs en eerlijkheidshalve de gelegenheid om in een volgend leven het een of ander over te doen, waarbij dat leven zoo is ingericht, dat het niet vervulde werk kan worden afgemaakt. U begrijpt, dat de menschheid in haar tegenwoordige phase van ontwikkeling een staat van dienst heeft, met veel goeds, maar ook nog veel slechts en hieruit vloeit voort, dat het zeer juist is, dat we allen in zonde ontvangen en geboren zijn, omdat onze levensgolf op enkele uitzonderingen na, nog niet den staat van volmaaktheid heeft bereikt. Onjuist echter is het, dat wij niet in staat zouden zijn tot het doen van eenig goed. Integendeel ieder van ons heeft volop de gelegenheid veel goed te doen en veel verdorven menschen zelfs, kunnen uit eigen kracht het goede in hun leven doen zegevieren, omdat God ons heeft voorzien van twee belangrijke bezittingen, n.l. het Geweten en den wil.

Het Geweten is het werktuig, dat ons kenbaar maakt of iets goed of slecht is, de wil is de factor die ons in de eene of in de andere richting doet handelen. De vraag is hierbij op haar plaats, waarom het orthodoxe christendom het bestaan van een geweten erkent en tevens leert, dat we niet in staat zijn tot het doen van eenig goed. Is het niet wreed, iemand te begiftigen met een werktuig om zijn handelingen te taxeeren en hem tevens machteloos te maken? Men verdedigt zich dan, door zich te verschuilen achter het vergrijp van Adam en Eva, die voor ons alles hebben verknoeid en wijst op den Verlosser, die uitredding kan brengen. Gezien de bovenstaande uiteenzetting, ontkennen de Rozekruisers dan ook nadrukkelijk, dat er zoo iets zou zijn als een „eeuwige verdoemenis". Reïncarnatie is een wet en niemand kan zich aan een Goddelijke Wet onttrekken. Wel spreekt het vanzelf, eveneens weer volgens een onfeilbare logika, dat vele van onze medemenschen, wanneer ze het andere gebied betreden soms zeer langen tijd in een allesbehalven prettigen toestand verkeeren. Deze menschen zijn met recht doemwaardigen. Hun handelingen in het afgeloopen leven, wettigen dezen toestand echter volkomen. Aan hun boetedoening komt echter een einde en hoe slecht ook, een nieuwe kans stelt hen in staat het anders, beter te doen.

Het Goddelijk Bestuur is dus strikt rechtvaardig. Goddelijke willekeur, die den eenen mensch rijk, den anderen arm zou maken, een derde een kerngezond, een vierde een ongelukkig lichaam zou geven, zonder voldoende reden, is iets absurds en zeer ongodsdienstig. Doch ook hiervan krijgen Adam en Eva de schuld, terwijl men voorts verwijst naar den tekst: „De zonden der ouders worden verhaald tot in het derde en vierde gelid dergenen, die Mij haten". Maakt U zich dus schuldig aan een minder juiste handeling en kan men de oorzaak in uw tegenwoordige leven niet vinden, dan heeft men het volste recht volgens de orthodoxie, die de reïncarnatie natuurlijk niet aanvaardt, alhoewel ze volkomen bijbelsch is, bijv. uw Pa in staat van verdenking te stellen. De linie van oorzaken, gaat dan weer verder terug tot Adam en Eva en ge verkrijgt dan een „bezoeking tot in het millioenste geslacht". En dat alles, al deze ellende wordt veroorzaakt door een toornenden God. Een misdaad, door twee menschen begaan, wekt den toorn van den God dermate, dat van dit moment af, de geheele menschheid verdoemd is.

Zou er een mensch of beest op deze aarde, hoe slecht ook, daartoe in staat zijn? Zeker niet! Toch, de orthodoxie dicht God een dergelijke handelwijze toe en geeft Hem dan nog tevens het predikaat „rechtvaardig". Neen, die God is niet de onze. Niet de God, de Alwijze Schepper van ons Zonnestelsel. Deze God regeert, bestuurt langs onveranderlijke wetten, wijs en goed, van voor de grondlegging der wereld af. En het is naar deze wetten, waarlangs de menschheid zich ontwikkelt. Het is volkomen verklaarbaar, dat, wanneer een individu zondigt tegen een bepaalde wet, soms met een vooropgezet doel, als een natuurlijke reflex, een straf volgt. Deze terugwerkende beweging heeft niets met een toornenden God te maken. God is absolute Goedheid en Liefde in de allerhoogste beteekenis. De God van de orthodoxen, is de Rasgeest of Rasgod van de Joden, zooals elke natie een Rasgod heeft. Zulk een God kan wel eens toornen, doch zelfs ook alleen maar met het doel om de natie op te voeren, niet om haar te verdoemen. Hoe zit het dan toch met dat Paradijsverhaal, de eerste menschen, de slang? Ook daarop geeft het occulte christendom een antwoord. Bezien we dat echter een volgende maal.
